

BEKNOPT OVERZICHT VAN DE VOOR- NAAMSTE OPENBARE WERKEN IN 1929 DOOR IR. L. W. H. VAN DIJK

MET de voltooiing van de nieuwe Koninginnebrug werd de laatste hand gelegd aan de serie van werkzaamheden, waartoe op 16 October 1923, ter verbetering van de oeververbinding werd besloten. De nieuwe Koninginnebrug werd voor het verkeer geopend door Z. E. Minister Kan op 14 Juni 1929. Ruim een maand later werd de hulpbrug over de Koningshaven voor afbraak verkocht. Deze was 18 September geheel verwijderd, zoodat van dien datum af over een ongehinderde 50 M. breede doorvaart in de Koningshaven kon worden beschikt. In aansluiting met de nieuwe Koninginnebrug wordt thans nog de Stieltjeskade over een lengte van 100 M. van nieuwen kademuur voorzien.

De toenemende scheepvaartbeweging deed de behoefte gevoelen aan steeds meer havenruimte. In verband daarmee is met de uitdieping van het zuidelijk deel van de Waalhaven tot 8 M. onder R. P. voortgegaan. Daartoe werd in deze haven een hoeveelheid van 1,5 miljoen M³. gebaggerd. Een achttal nieuwe ligplaatsen voor zeeschepen kon daar worden ingericht. De omstandigheid, dat van de Waalhaven een steeds grooter deel voor de zeevaart in gebruik wordt genomen, was reden tot het aanhangig maken van een plan voor den aanleg van een Rijnvaarthaven bewesten de Waalhaven met een voorloopige grootte van ± 70 H.A. De bedoeling zit daarbij voor, omdat de afstand tusschen het havencentrum en de boven de bruggen gelegen vrije ankerplaatsen steeds grooter wordt, in deze Rijnvaarthaven eveneens vrije ankerplaatsen beschikbaar te stellen, waarvoor een rijksbijdrage is gevraagd.

Na afloop van den buitengewoon strengen winter, welke een niet onbeduidende vertraging in den voortgang der werken aan de Merwehaven heeft veroorzaakt, is de kademuurbouw en het uitdiepen der haven met kracht voortgezet. In totaal werden langs de oostzijde van de haven 22 kaaimuur-

8. DE NIEUWE KONINGINNEBRUG. 26 AUG. 1929.

caissons ter gezamenlijke lengte van 880 M. geplaatst, terwijl voor de haven en voor de grondverbetering onder de kademuuren niet minder dan rond 2,1 miljoen M³. werd gebaggerd. De baggerspecie werd, evenals die van de Waalhaven geborgen in de loswallen rond den Kralingsche Plas en in de polders Boudewijns Harsland en Kiesheid.

Voor een goede verkaveling van de aan de Merwehaven te verhuren terreinen werd besloten tot aankoop van de gemeente Schiedam van ongeveer 3,25 H.A. grond en water langs den meest westelijken oever en tot het aanhangig maken van een grenswijziging, zoodat de aan te koopen oppervlakte geheel op Rotterdamsch gebied zal komen te liggen.

Nadat in April de voor het maken van de nieuwe petroleumhaven op de westpunt van het eiland IJsselmonde noodige vergunning van den Gemeenteraad van Pernis was verkregen, is op 17 Mei 1929 het baggeren van het buitendijksche gedeelte van deze haven en het opspuiten van de gebaggerde specie in de buitenpolders Jaag-in, Hooge en Lage Gorzen, alsmede binnendijks in den polder Lange Bakkersoord aanbesteed. In het afgelopen jaar kwam nog ongeveer de helft van dit werk gereed. Aan de betrokken colleges werd goedkeuring gevraagd op de ontworpen omlegging van den rivierdijk, welke aan het baggeren van het binnendijks gelegen gedeelte van de Petroleumhaven moet voorafgaan.

In den geregelden voortgang van de werken voor de nieuwe Parksluizen kwam onverwachts een ernstige vertraging toen, na de ontgraving van den put voor het buitensluishoofd en nadat ook de uitbesteding van den onderbouw van de sluizen op 22 Mei reeds had plaats gehad, zettingen in den waterkeerenden dam van den buitensluishoofdput optraden, welke het nemen van extra voorzieningen noodig maakten. Besloten werd ter versterking van dezen waterkeerenden dam langs de binnenzijde een dubbelen ijzeren damwand in te heien, welk werk aan het eind van het jaar ongeveer gereed kwam.

Intusschen werden bij de ontgraving van den binnenput eveneens moeilijkheden ondervonden. Niettegenstaande de reeds in 1923 aangebrachte voorbelasting van het terrein,

waarin het binnensluishoofd moet worden gebouwd, bleek toch de ontgraving niet zonder meer tot de vereischte diepte te kunnen worden uitgevoerd. Ter voorkoming van grondverschuivingen moest tot een zeer veel flauwer puttalud en afpompung van grondwater worden besloten.

Ten behoeve van het maken van het tweede gedeelte van de Coolhaven werd beoosten den Pieter de Hoochweg een hoeveelheid van rond 50.300 M³. grond ontgraven.

Als vervolg op den in vorige jaren uitgevoerden kademuurbouw langs de Delfshavensche Schie o.z., tusschen Nieuwe Binnenweg en Aelbrechtsplein, werd thans aangevangen met den kademuurbouw langs de westzijde van dit vaarwater, voorshands over een lengte van 330 M., gerekend van de spoorbrug af.

In verband met de herstellingswerken aan de zinkers onder het kanaal tusschen de Rotterdamsche en de Delfshavensche Schie kon ook dit jaar dit kanaal nog niet voor de scheepvaart worden opengesteld.

De opspuitingswerken in den Bergpolder werden krachtig voortgezet; opgespoten werd een hoeveelheid van rond 1 miljoen M³. zand.

In de binnenstad kwamen belangrijke werken tot uitvoering, grootendeels ter verbetering van het steeds toenemend verkeer.

In de eerste plaats mag in dit verband aandacht gevraagd worden voor de demping van den Schiedamsche Singel, tusschen het Van Hogendorpsplein en de Witte de Withstraat, waardoor het mogelijk wordt den 40 M. breeden verkeersweg, welke nu reeds op den Coolsingel beschikbaar is, tot de Witte de Withstraat door te trekken. Evenals indertijd bij de demping van den Coolsingel is ook thans een onderheide vloer van gewapend beton aangebracht om latere zakingen te voorkomen.

Ten behoeve van den in het uitbreidingsplan Dijkzigt opgenomen verkeersweg ter verbinding van de Witte de Withstraat met de Mathenesserlaan, is in het verlengde van de Witte de Withstraat een 20 M. breede brug over de Westersingelwetering gebouwd. Het in dezen nieuwen verkeersweg ontworpen collecteurriool kwam tot stand. Gelijktijdig werd

9. DE BEIDE NIEUWE BRUGGEN OVER DE KONINGSHAVEN. 26 AUG. 1929.

langs den Eendrachtsweg een nieuw collecteurriool gemaakt.

De werken tot vernieuwing van de Jan Kuitenbrug werden voortgezet. Bij de uitvoering der landhoofden werden moeilijkheden ondervonden door de aanwezigheid van oude fundeeringen van vroegere bruggen, welke deels moesten worden opgeruimd, deels eenige wijziging van de ontworpen fundeering meebrachten.

De tusschen de Jonker Fransstraat en den Coolsingel ontworpen 20 M. breede verkeersweg kon, nadat de hefbrug over de Delftschevaart was voltooid, op 28 November voor het verkeer worden opengesteld.

De Gemeenteraad nam den 11 April een door den stadsarchitect ontworpen plan voor het Hofplein aan en besloot de voor de uitvoering van dit plan noodige onteigening bij de Regeering aan te vragen. Bij uitvoering van dit plan zal de Delftsche Poort op haar tegenwoordige plaats behouden kunnen blijven.

Eveneens werd door den Gemeenteraad goedgekeurd een ingrijpend herzien uitbreidingsplan voor den Blijdorpschen en Bergpolder. In dit plan wordt er rekening mede gehouden, dat op den duur meer hoofdverkeerswegen in de richting van den Haag naast den thans in den polder Blijdorp in aanleg zijnden weg niet zullen kunnen worden ontbeerd; voorzien is in een latere rechtstreeksche doortrekking van de Henegouwerlaan en van de Schiekade in noordelijke richting, met hooge overbrugging over het tusschen de Rotterdamsche Schie en de Rotte ontworpen kanaal en over de Ceintuurbaan. In aansluiting met evengenoemd kanaal is in den Bergpolder een binnenhaven van ruime afmetingen in het plan opgenomen. In het verlengde van den Heemraadsingel is een park van 15 H.A. ontworpen. De tervisielegging van dit plan had plaats van 14 October tot 11 November.

Met eigenaren van terreinen aan de Buizenwaal werd een regeling getroffen, om de Buizenwaal tot een voor de scheepvaart meer bruikbare haven te maken in geheel open verbinding met de Achterhaven.

De omlegging van den Terbregscheweg, ten behoeve van de uitbreiding van de begraafplaats Crooswijk, kwam nagenoeg gereed.

Aan de hand van gegevens, welke door uitvoerige verkeerstellingen waren verkregen, werd een geheel nieuw tramnet ontworpen, waaraan op 21 Februari de Gemeenteraad zijn goedkeuring hechtte. Het nieuwe tramplan, dat geleidelijk tot volledige uitvoering zal worden gebracht, voorziet in 28 tramlijnen en 7 autobusdiensten. Ter uitvoering hiervan werd het tramnet en het rollend materiaal reeds zeer belangrijk uitgebreid. Verscheiden nieuwe tram- en buslijnen konden nog dit jaar in dienst worden gesteld.

In verband met het in 1928 genomen besluit om de nalatenschap Burger te bestemmen voor de stichting en inrichting van een nieuw Museum Boymans op het landgoed „Dijkzigt” werd een plan voor dit museum opgemaakt. Het museum zal omvatten beganegrond met één verdieping, waarbij aan de zalen op die verdieping in hoofdzaak bovenlicht wordt gegeven. De hoofdgevel van het museum is gekeerd naar den weg, welke de verbinding tusschen de Witte de Withstraat en de Mathenesserlaan zal geven. Het hoofdgebouw omsluit een binnenhof; aan de oostzijde sluiten twee vleugels benevens een voordrachtzaal bij het hoofdgebouw aan. Boven den hoofdingang verrijst een toren, die behalve door zijn architectonische werking verantwoord is uit praktisch oogpunt. Op de verdiepingen van dezen toren worden namelijk verschillende dienstruimten ondergebracht. Een afzonderlijk hulpgebouw tot het nemen van verlichtingsproeven voor de toekomstige museumzalen werd reeds opgericht.

De door Burgemeester en Wethouders nog in 1927 ahangig gemaakte voorstellen tot grenswijziging der Gemeente, waarvan in het betrokken Jaarboekje melding werd gemaakt, werden na uitvoerige beraadslaging den 11 Januari 1929 met 26 tegen 13 stemmen aangenomen.

Gedeputeerde Staten der provincie Zuid-Holland en ook de Regeering brachten evenwel tegen deze omvangrijke annexatie bezwaren in. In verband hiermede werd een Staatscommissie benoemd voor een onderzoek, naar de wijze waarop, zoo noodig met toepassing van artikel 194 der Grondwet, de havenbelangen van Rotterdam en omgeving het best kunnen worden behartigd, welk onderzoek mede zal om-

10. DE PETROLEUMHAVEN ONDER PERNIS IN WORDING. 8 OCT. 1929.

vatten de voorziening in de behoefte aan handels- en industrieterreinen in verband met de verscheping van grondstoffen en goederen, aan verbindingen te land en te water en aan terreinen voor huisvesting van degenen, die in het havenbedrijf of de industrieën werkzaam zijn.

GENEESKUNDIGE BADEN.

„Met kennisse van den Ed. Hove van Holland werd bekend gemaakt, dat de Heer Johan van Dueren ¹⁾, vermaart Medicus, gesprooten uijt het Adelijcke Huijs Ruijtestejn ende Rodenburgh, alzoo zijn Ed. van der jeugt af in de konst geoeffend is, en veel ellendige menschen gecureert, heeft buyten de stad Rotterdam opgerecht heerlycke Baden der Medicynen, op de Duijtsche maniere, diergelijcke in deese Landen nooijt van geen Medicijns zijn uijtgevonden als bij zijn Ed. alleen, zijn van Bloemen, Kruyden en Gedisteleerde wateren, ten dienste van alle miserabele en ellendige menschen, 't zij oock wat voor Accidenten ofte Gebreecken het oock souden mogen wesen, alle Pijn en Lammigheijt in de Leeden, opkrimpinge der Zenuwen, waterzucht en bracke waterachtige voghtigheden weg te nemen. Wie bij zijn Ed. komen medicineren, sullen binnen korten tijdt merckelijcke Beterschap gevoelen, en tot volkomen gesontheit geraecken. Bovendien heeft hij verscheijde vertrecken gemonteert, om hooge en lage Stantspersonen te logeren, die uyt andere Landen ofte steden bij hem gelieven te komen medicineren. Sijn Ed. practiseert en is woonachtig pas buijten de koopstad Rotterdam, op een plaijsant Huijs en Tuijn, genaemd Singelshoeck, geleegen op de Stadts Cingel even buyten de Goudsche Poort over het Weeshuis, daer het gekroonde gesicht boven de deur staet.”

Utrechtse Maendaegse Courant van den 20sten Augustij 1708, overgedrukt in De Navorscher 1856, blz. 331.

1) Johan van Duren, alchimist, werd 28 Dec. 1726 begraven in de Fransche kerk in een huurgraf, oud 62 jaar. Zijn weduwe Maria Brederode werd 17 Juni 1741 in de kerk te Hillegersberg begraven.

